BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Constantin Băicoianu și Monetăria Statului

ing. Cristian Ciornei

27 mai 2025

„Considerațiuni politice și economice-mercantile, deopotrivă de mari, reclamă ca Statul să profite de prilejul obligațiunilor de politică monetară hotărâte de stabilizare și să procedă de urgență la reînființarea unei Bănării a Statului care va aduce României întregite, pe lângă satisfacțiuni morale, și foloase de ordin material, destul de însemnate.”

(C. Băicoianu, 1929)

Constantin Băicoianu
fotografie publicată în nr. din 1 mai 1901 al revistei „Foaia Populară”

Sediul primei Monetării a Statului (1870-1901)

Monede fabricate la prima Monetărie a Statului

1914

1915

1917

1914

1915

1921

1914

1924

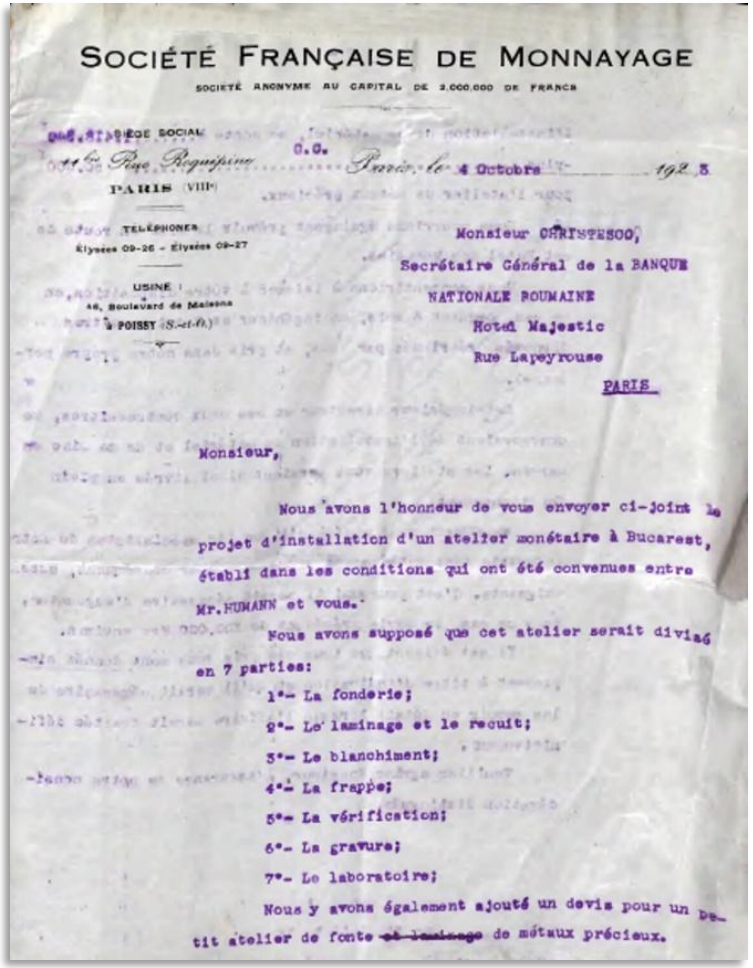
1921

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE MONNAYAGE

SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 2.000.000 DE FRANCS

SIÈGE SOCIAL
44 bis Rue Boissière — C.C.
PARIS (VIIe)

TÉLÉPHONES
Elysées 09-26 - Elysées 09-27

USINE
48, Boulevard de Maisons
à POISSY (S.-et-O.)

Paris, le 4 Octobre 192 3

Monsieur CHRISTESCO,
Secrétaire Général de la BANQUE
NATIONALE ROUMAINE
Hotel Majestic
Rue Lafeyrouse
PARIS

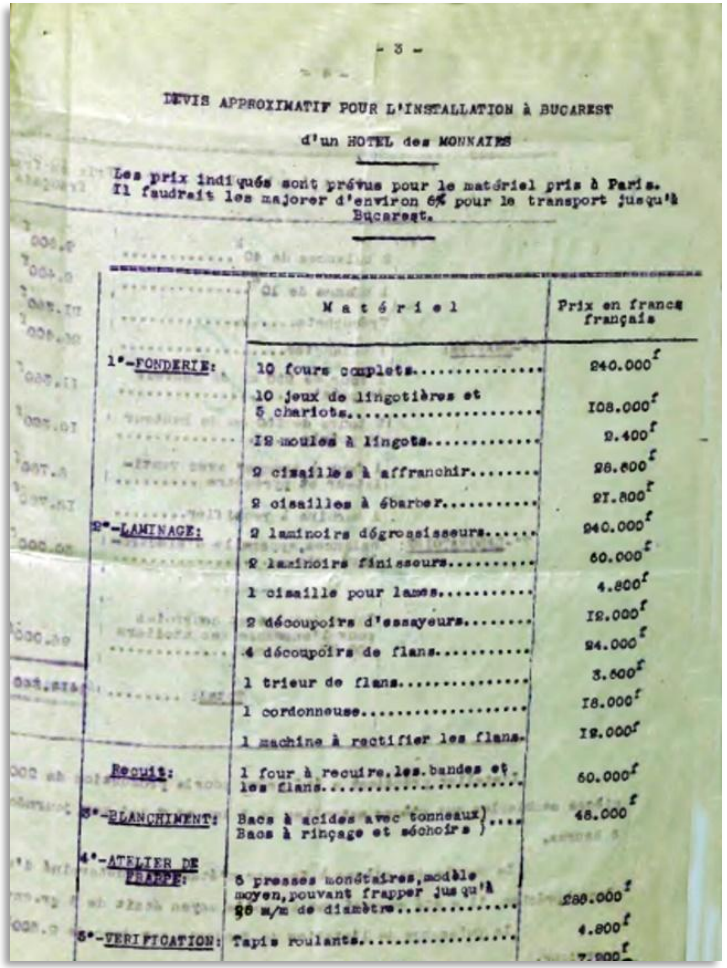
Monsieur,

Nous avons l'honneur de vous envoyer ci-joint le projet d'installation d'un atelier monétaire à Bucarest, établi dans les conditions qui ont été convenues entre Mr. HUMANN et vous.

Nous avons supposé que cet atelier serait divisé en 7 parties:

1°- La fonderie;
2°- Le laminage et le recuit;
3°- Le blanchiment;
4°- La frappe;
5°- La vérification;
6°- La gravure;
7°- Le laboratoire;

Nous y avons également ajouté un devis pour un petit atelier de fonte ~~de laminage~~ de métaux précieux.

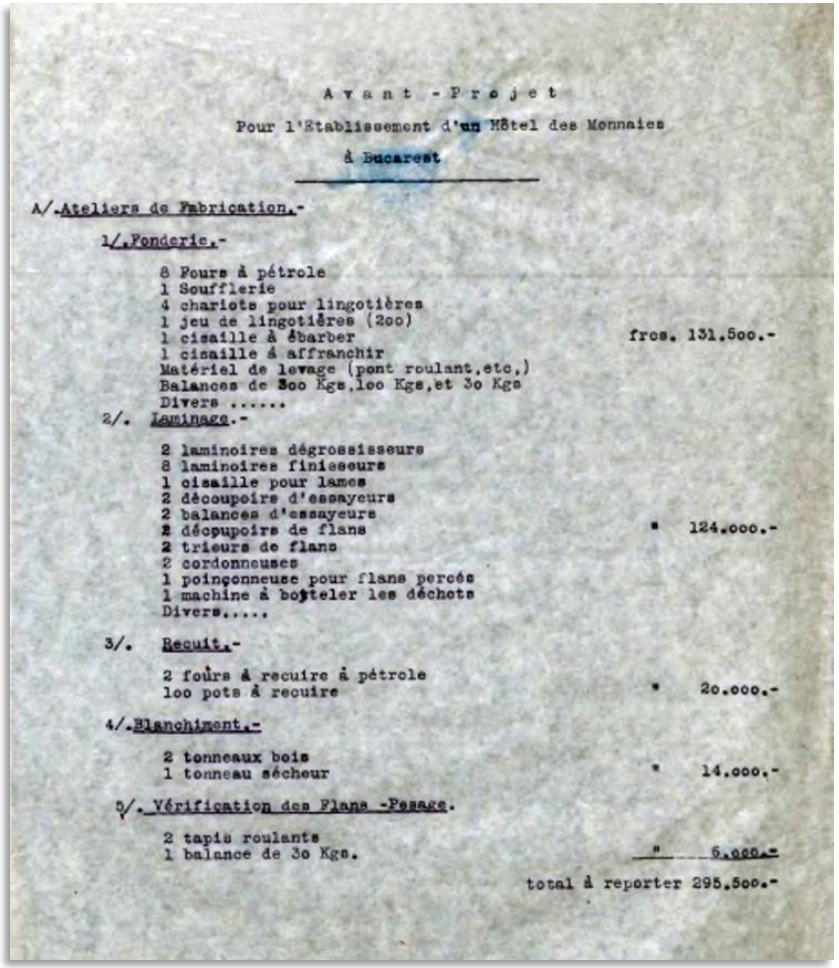
- 3 -

DEVIS APPROXIMATIF POUR L'INSTALLATION À BUCAREST

d'un HOTEL des MONNAIES

Les prix indiqués sont prévus pour le matériel pris à Paris. Il faudrait les majorer d'environ 6% pour le transport jusqu'à Bucarest.

	Matériel	Prix en francs français
1°-FONDERIE:	10 fours complets	240.000 f
	10 jeux de lingotières et 5 chariots	108.000 f
	12 moules à lingots	2.400 f
	2 cisailles à affranchir	26.600 f
	2 cisailles à ébarber	21.800 f
2°-LAMINAGE:	2 laminoirs dégrossisseurs	240.000 f
	2 laminoirs finisseurs	60.000 f
	1 cisaille pour lames	4.800 f
	2 découpoirs d'essayeurs	12.000 f
	4 découpoirs de flans	24.000 f
	1 trieur de flans	3.600 f
	1 cordonneuse	18.000 f
	1 machine à rectifier les flans	12.000 f
Recuit:	1 four à recuire, les bandes et les flans	60.000 f
3°-BLANCHIMENT:	Bacs à acides avec tonneaux) Bacs à rinçage et séchoirs)	48.000 f
4°-ATELIER DE FRAPPE:	5 presses monétaires, modèle moyen, pouvant frapper jusqu'à 30 m/m de diamètre	280.000 f
5°-VERIFICATION:	Tapis roulants	4.800 f
		7.200 f

Avant - Projet

Pour l'Etablissement d'un Hôtel des Monnaies

à Bucarest

A/. Ateliers de Fabrication.-

1/. Fonderie.-

8 Fours à pétrole
1 Soufflerie
4 chariots pour lingotières
1 jeu de lingotières (2oo)
1 cisaille à ébarber
1 cisaille à affranchir — frcs. 131.5oo.-
Matériel de levage (pont roulant, etc,)
Balances de 3oo Kgs, 1oo Kgs, et 3o Kgs
Divers .....

2/. Laminage.-

2 laminoirs dégrossisseurs
8 laminoirs finisseurs
1 cisaille pour lames
2 découpoirs d'essayeurs
2 balances d'essayeurs
2 découpoirs de flans — " 124.ooo.-
2 trieurs de flans
2 cordonneuses
1 poinçonneuse pour flans percés
1 machine à boyteler les déchets
Divers.....

3/. Recuit.-

2 fours à recuire à pétrole
1oo pots à recuire — " 2o.ooo.-

4/. Blanchiment.-

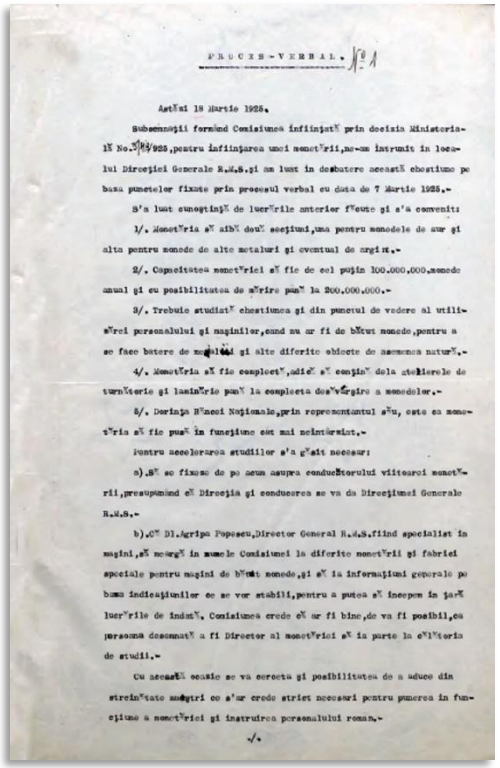
2 tonneaux bois
1 tonneau sécheur — " 14.ooo.-

5/. Vérification des Flans -Passage.

2 tapis roulants
1 balance de 3o Kgs. — " 6.ooo.-

total à reporter 295.5oo.-

Scrisoarea, devizul și anteproiectul trimise de firma *Société Française de Monnayage* din Poissy (lângă Paris), secretarului general al Băncii Naționale a României, D. Cristescu, în octombrie 1923, privind înființarea unei monetării la București.

PROCES-VERBAL. №1

Astăzi 18 Martie 1925.

Subsemnaţii formând Comisiunea înfiinţată prin decizia Ministerială No.5[illegible]925,pentru înfiinţarea unei monetării,ne-am întrunit în localul Direcţiei Generale R.M.S.şi am luat în desbatere această chestiune pe baza punctelor fixate prin procesul verbal cu data de 7 Martie 1925.-

S'a luat cunoştinţă de lucrările anterior făcute şi s'a convenit:

1/. Monetăria să aibă două secţiuni,una pentru monede de aur şi alta pentru monede de alte metaluri şi eventual de argint.-

2/. Capacitatea monetăriei să fie de cel puţin 100.000.000,monede anual şi cu posibilitatea de a'şi mări pănă la 200.000.000.-

3/. Trebuie studiată chestiunea şi din punctul de vedere al utilităţei personalului şi maşinilor,când nu ar fi de bătut monede,pentru a se face bătere de medalii şi alte diferite obiecte de asemenea natură.-

4/. Monetăria să fie complectă,adică să conţină dela atelierele de turnătorie şi laminăriе până la completa desăvârşire a monedelor.-

5/. Dorinţa Băncei Naţionale,prin reprezentantul său, este ca monetăria să fie pusă în funcţiune cât mai neîntârziat.-

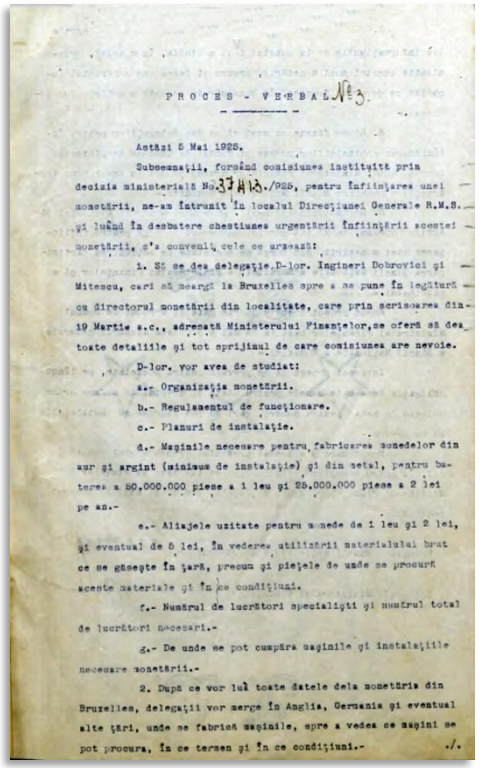
Pentru necesitarea studiilor s'a găsit necesar:

a).Să se fixeze de pe acum asupra conducătorului viitoarei monetării,presupunând că Direcţia şi conducerea se va da Direcţiunei Generale R.M.S.-

b).Că Dl.Agripa Popescu,Director General R.M.S.fiind specialist în maşini,să meargă în numele Comisiunei la diferite monetării şi fabrici speciale pentru maşini de bătut monede,şi să ia informaţiuni generale pe baza indicaţiunilor ce se vor stabili,pentru a putea să începem în ţară lucrările de îndată. Comisiunea crede că ar fi bine,de va fi posibil,ca persoana desemnată a fi Director al monetăriei să ia parte la călătoria de studii.-

Cu această ocazie se va corecta şi posibilitatea de a aduce din străinătate mărfuri ce s'ar crede strict necesari pentru punerea în funcţiune a monetăriei şi instruirea personalului român.-

./.

PROCES - VERBAL №3.

Astăzi 5 Mai 1925.

Subsemnaţii, formând comisiunea instituită prin decizia ministerială No.3744/925, pentru înfiinţarea unei monetării, ne-am întrunit în localul Direcţiunei Generale R.M.S. şi luând în desbatere chestiunea urgentării înfiinţării acestei monetării, s'a convenit, cele ce urmează:

1. Să se dea delegaţie D-lor. Inginer Dobrovici şi Mitescu, cari să meargă la Bruxelles spre a se pune în legătură cu directorul monetăriei din localitate, care prin scrisoarea din 19 Martie a.c., adresată Ministerului Finanţelor,se oferă să dea toate detaliile şi tot sprijinul de care comisiunea are nevoie.

D-lor. vor avea de studiat:

a.- Organizaţia monetăriei.

b.- Regulamentul de funcţionare.

c.- Planuri de instalaţie.

d.- Maşinile necesare pentru fabricarea monedelor din aur şi argint (minimum de instalaţie) şi din metal, pentru bătere a 80.000.000 piese a 1 leu şi 25.000.000 piese a 2 lei pe an.-

e.- Aliajele uzitate pentru monede de 1 leu şi 2 lei, şi eventual de 5 lei, în vederea utilizării materialului brut ce se găseşte în ţară, precum şi pieţele de unde se procură aceste materiale şi în ce condiţiuni.

f.- Numărul de lucrători specializaţi şi numărul total de lucrători necesari.-

g.- De unde se pot cumpăra maşinile şi instalaţiile necesare monetării.-

2. După ce vor lua toate datele dela monetăria din Bruxelles, delegaţii vor merge în Anglia, Germania şi eventual alte ţări, unde se fabrică maşinile, spre a vedea ce maşini se pot procura, în ce termen şi în ce condiţiuni.- ./.

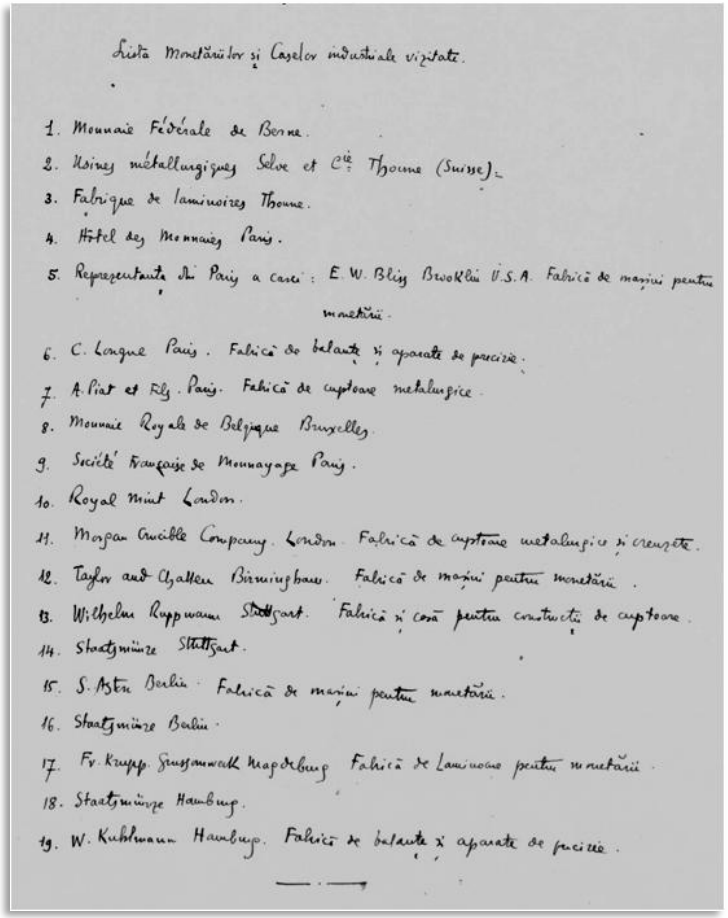
Procese verbale din 1925 ale Comisiei pentru înființarea unei monetării

Teodor Căpitanovici
viceguvernator BNR

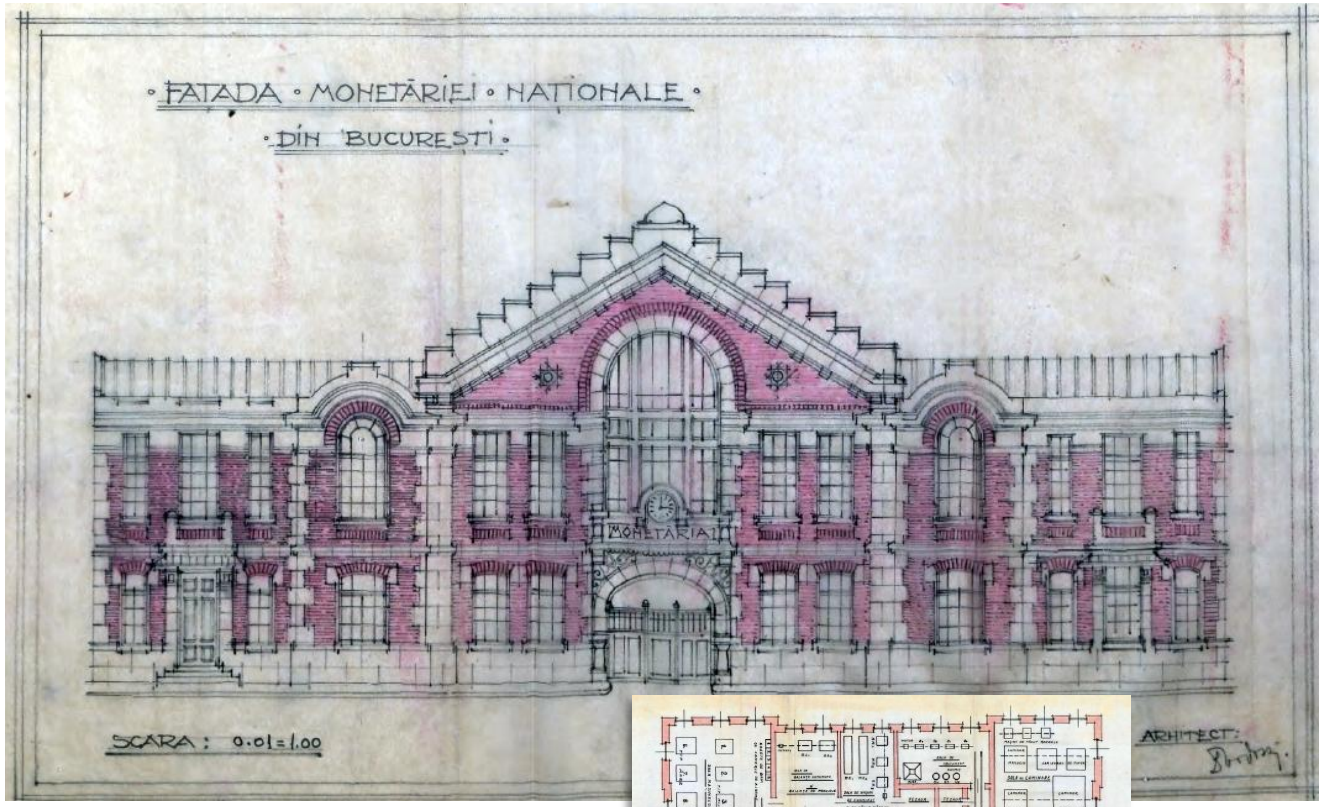
Ing. Gheorghe Dobrovic
Șeful serviciului fabricarea biletelor din BNR

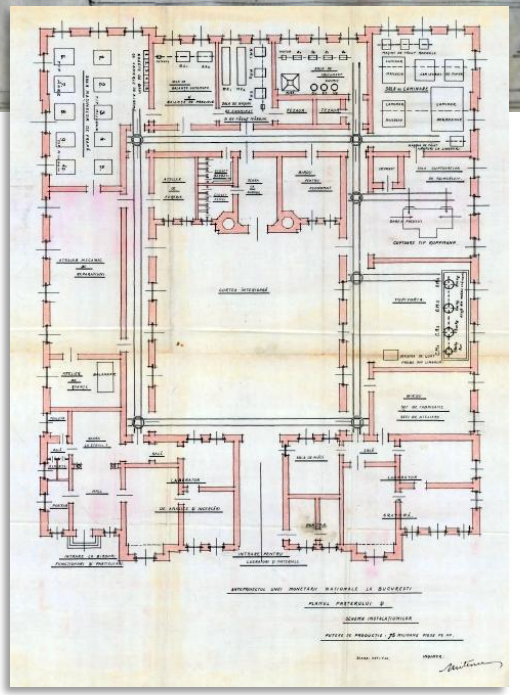

Lista Monetăriilor și Caselor industriale vizitate.

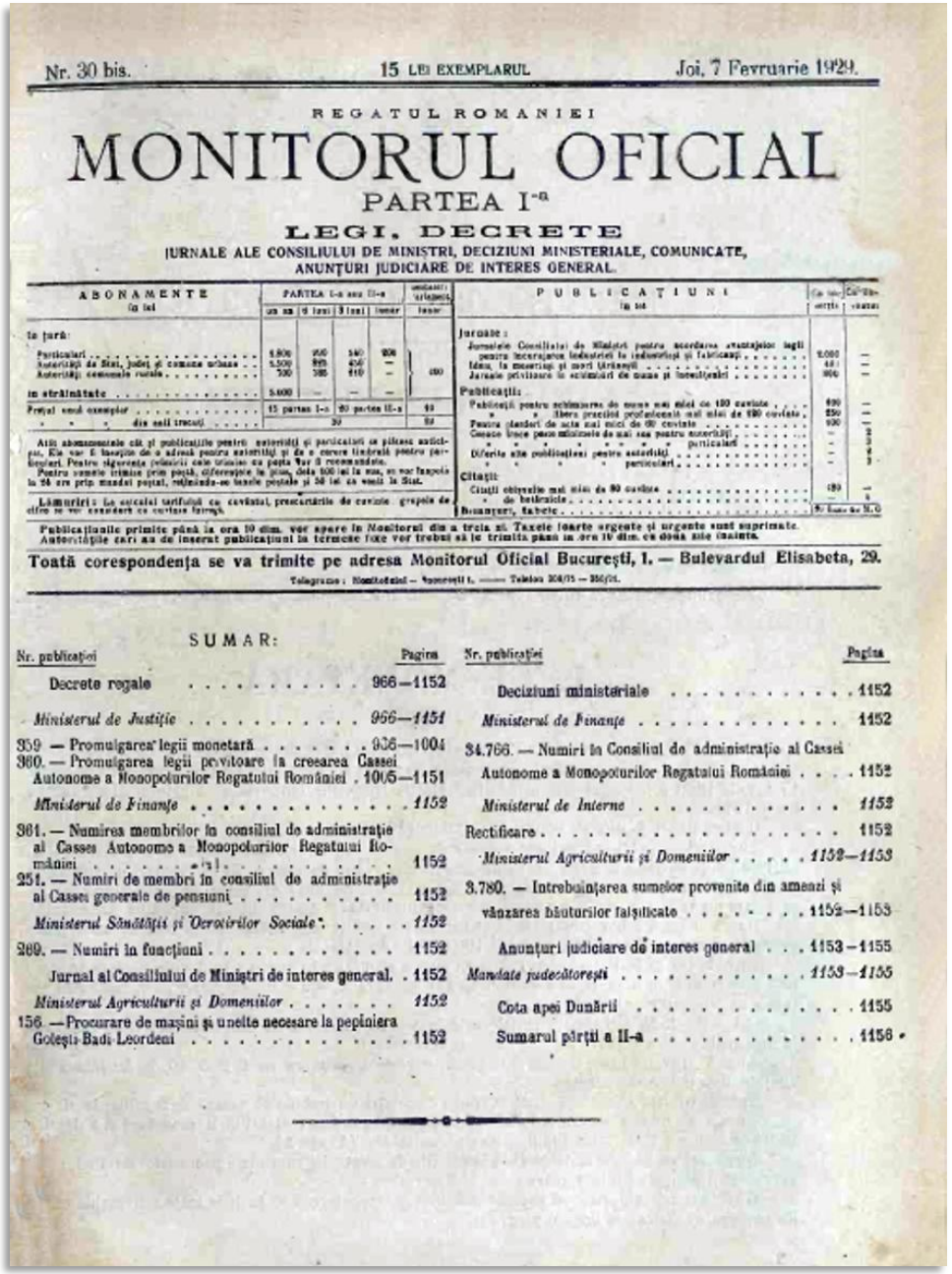
1. Monnaie Fédérale de Berne.
2. Usines métallurgiques Selve et Cie. Thoune (Suisse).
3. Fabrique de laminoires Thoune.
4. Hôtel des Monnaies Paris.
5. Representanta în Paris a casei: E. W. Bliss Brooklin U.S.A. Fabrică de maşini pentru monetărie.
6. C. Lorgne Paris. Fabrică de balanţe şi aparate de precizie.
7. A. Piat et Fils. Paris. Fabrică de cuptoare metalurgice.
8. Monnaie Royale de Belgique Bruxelles.
9. Société Française de Monnayage Paris.
10. Royal Mint London.
11. Morgan Crucible Company. London. Fabrică de cuptoare metalurgice şi creuzete.
12. Taylor and Challen Birmingham. Fabrică de maşini pentru monetărie.
13. Wilhelm Ruppmann Stuttgart. Fabrică şi casă pentru construcţii de cuptoare.
14. Staatsmünze Stuttgart.
15. S. Aster Berlin. Fabrică de maşini pentru monetărie.
16. Staatsmünze Berlin.
17. Fr. Krupp. Grusonwerk Magdeburg. Fabrică de Laminoare pentru monetărie.
18. Staatsmünze Hamburg.
19. W. Kuhlmann Hamburg. Fabrică de balanţe şi aparate de precizie.

Pagină din raportul ing. Camil Mitescu, cu lista monetăriilor și firmelor furnizoare de utilaje pentru fabricarea monedelor, pe care acesta le-a vizitat împreună cu ing. Ghe. Dobrovici în 1925.

Două pagini din proiectul de arhitectură pentru monetăria națională, prezentat de ing. Camil Mitescu în 1925

Nr. 30 bis. 15 LEI EXEMPLARUL Joi, 7 Februarie 1929.

REGATUL ROMÂNIEI

MONITORUL OFICIAL

PARTEA I-a

LEGI, DECRETE

IURNALE ALE CONSILIULUI DE MINISTRI, DECIZIUNI MINISTERIALE, COMUNICATE, ANUNȚURI JUDICIARE DE INTERES GENERAL.

ABONAMENTE (în lei) — PARTEA I-a sau II-a — PUBLICAȚIUNI (în lei)

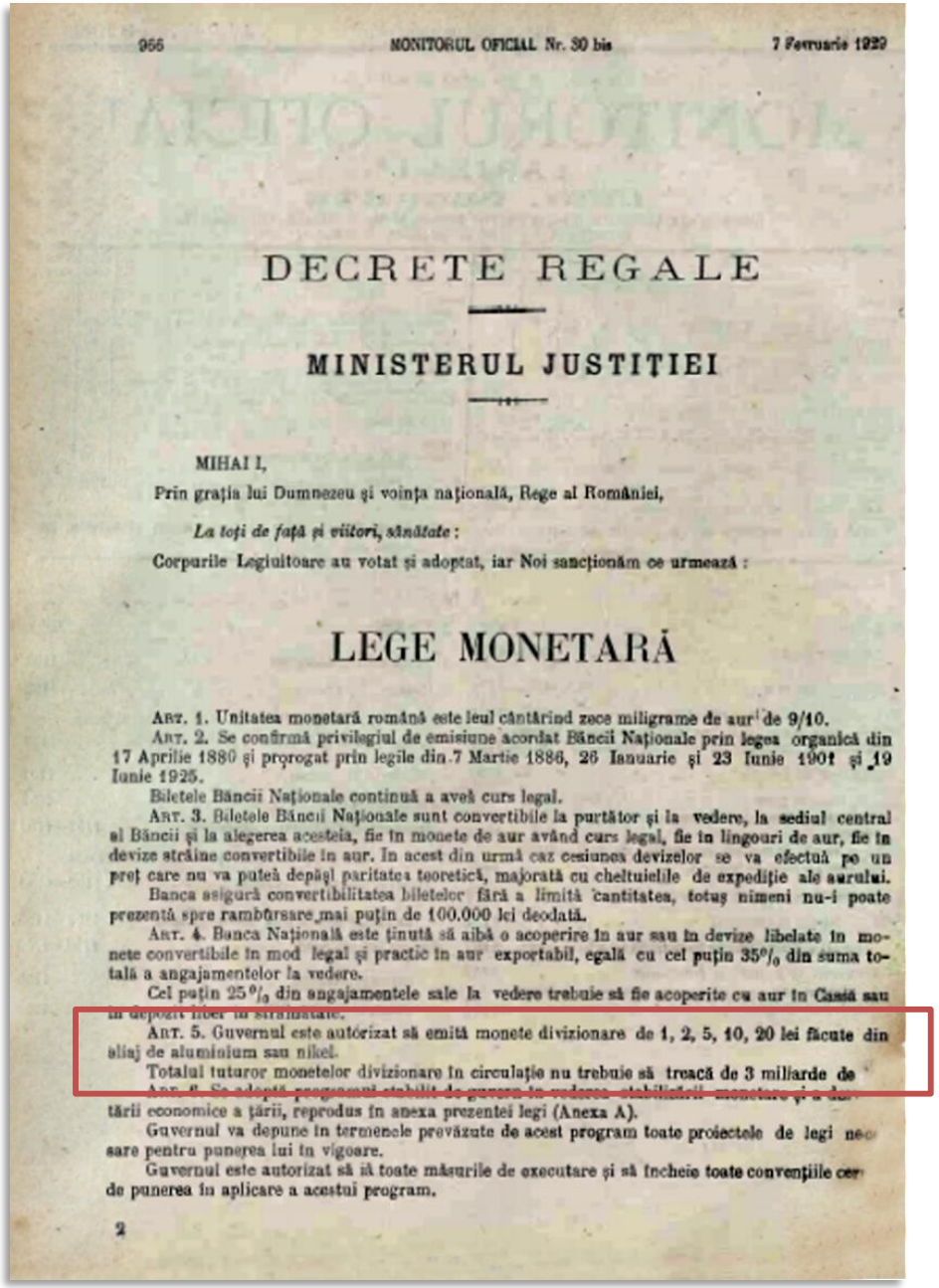
Publicațiunile primite până la ora 10 dim. vor apare în Monitorul din a treia zi. Taxele foarte urgente și urgente sunt suprimate.
Autoritățile cari au de inserat publicațiuni la termene fixe vor trebui să le trimită până în ora 10 dim. cu două zile înainte.

Toată corespondența se va trimite pe adresa Monitorul Oficial București, 1. — Bulevardul Elisabeta, 29.

SUMAR:

Nr. publicației		Pagina
	Decrete regale	966—1152
	Ministerul de Justiție	*966—1151*
359	— Promulgarea legii monetară	966—1004
360.	— Promulgarea legii pentru înființarea Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României	1005—1151
	Ministerul de Finanțe	*1152*
361.	— Numirea membrilor în consiliul de administrație al Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României	1152
251.	— Numiri de membri în consiliul de administrație al Casei generale de pensiuni	1152
	Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale	*1152*
289.	— Numiri în funcțiuni	1152
	Jurnal al Consiliului de Miniștri de interes general.	1152
	Ministerul Agriculturii și Domeniilor	*1152*
156.	— Procurare de mașini și unelte necesare la pepiniera Goleștii-Bade-Leordeni	1152
	Deciziuni ministeriale	1152
	Ministerul de Finanțe	1152
34.766.	— Numiri în Consiliul de administrație al Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României	1152
	Ministerul de Interne	*1152*
	Rectificare	1152
	Ministerul Agriculturii și Domeniilor	*1152—1153*
3.780.	— Întrebuințarea sumelor provenite din amenzi și vânzarea băuturilor falsificate	1152—1153
	Anunțuri judiciare de interes general	1153—1155
	Mandate judecătorești	*1153—1155*
	Cota apei Dunării	1155
	Sumarul părții a II-a	1156

Pagini din Monitorul Oficial din 7 februarie 1929, în care s-a publicat legea nr. 359, privind stabilizarea monetară

DECRETE REGALE

MINISTERUL JUSTIȚIEI

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Corpurile Legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

LEGE MONETARĂ

ART. 1. Unitatea monetară română este leul cântărind zece miligrame de aur de 9/10.

ART. 2. Se confirmă privilegiul de emisiune acordat Băncii Naționale prin legea organică din 17 Aprilie 1880 și prorogat prin legile din 7 Martie 1886, 26 Ianuarie și 23 Iunie 1901 și 19 Iunie 1925.

Biletele Băncii Naționale continuă a avea curs legal.

ART. 3. Biletele Băncii Naționale sunt convertibile la purtător și la vedere, la sediul central al Băncii și la alegerea acesteia, fie în monete de aur având curs legal, fie în lingouri de aur, fie în devize străine convertibile în aur. În acest din urmă caz cesiunea devizelor se va efectuă pe un preț care nu va puteă depăși paritatea teoretică, majorată cu cheltuielile de expediție ale aurului.

Banca asigură convertibilitatea biletelor fără a limită cantitatea, totuș nimeni nu-i poate prezentă spre rambursare mai puțin de 100.000 lei deodată.

ART. 4. Banca Națională este ținută să aibă o acoperire în aur sau în devize libelate în monete convertibile în mod legal și practic în aur exportabil, egală cu cel puțin 35% din suma totală a angajamentelor la vedere.

Cel puțin 25% din angajamentele sale la vedere trebuie să fie acoperite cu aur în Casă sau în depozit liber în străinătate.

ART. 5. Guvernul este autorizat să emită monete divizionare de 1, 2, 5, 10, 20 lei făcute din aliaj de aluminiu sau nichel.

Totalul tuturor monetelor divizionare în circulație nu trebuie să treacă de 3 miliarde de

ART. 6. Se adoptă programul stabilit de guvern în vederea stabilizării monetare și a dezvoltării economice a țării, reprodus în anexa prezentei legi (Anexa A).

Guvernul va depune în termenele prevăzute de acest program toate proiectele de legi necesare pentru punerea lui în vigoare.

Guvernul este autorizat să ia toate măsurile de executare și să încheie toate convențiile cerute de punerea în aplicare a acestui program.

ANUL L Martie 1929 No. 3

ECONOMIA NAȚIONALA

REVISTA ECONOMICA, STATISTICA ŞI FINANCIARA

PROBLEMA MONETARIEI STATULUI

de C. I. BĂICOIANU

Moneta, pe lângă funcţiunea ei economică de măsurătoare a valorilor, a fost privită, încă din timpurile cele mai depărtate şi ca un instrument de afirmare a independenţei politice ; iar mai târziu, în epoca de formaţiune a statelor naţionale, ca un mijloc de întărire a suveranităţii. Efigia domnească gravată pe monetă, reprezenta ideea legalismului chemată să susţină valoare comercială a bucăţii de metal ce era menită să înlesnească circulaţia bunurilor. Ea simboliza şi întreaga neatârnare a statului respectiv. De aci şi mândria statelor naţionale de a bate monezi cât mai frumoase şi mai artistice.

In vederea acestui scop final, de a avea monetă suficientă şi îngrijit lucrată, încă din timpurile cele mai depărtate statele independente şi-au clădit pe teritoriul lor *bănării* în sarcina cărora cădea grija baterii monetelor.

Avem dovezi istorice că în trecut Ţările Româneşti au avut şi ele moneta lor naţională. Astfel Principatele române de odinioară, Muntenia şi Moldova, după perioada de frământări a veacurilor al X-lea—XIV-lea, aveau în organizarea lor de stat monetă proprie ce purta efigia domnitorilor.

Când mai târziu vitregia vremurilor a împins pe Domnitorii Ţărilor Româneşti să-şi răscumpere libertatea şi autonomia prin plata tributului către Impărăţia Otomană, ei au ştiut să-şi condiţioneze între altele şi libertatea de a bate monete, drept de care ei s'au folosit, două veacuri dela data primelor capitaluţiuni.

Abia mai în urmă Turcii, profitând de slăbirea puterii de

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

„Împrejurări ce nedumeresc și astăzi au făcut ca monetăria de odinioară să fie desființată. Îndreptățește oare acest fapt ca în România Mare, utilată cum n'a fost nici când, prevăzută cu rezerve de meșteșugari și un corp tehnic de o preparație ce nu stă mai prejos de aceea a celor mai înaintate țări industriale, având astăzi la îndemână chiar clădiri anume indicate să primească amenajarea unei astfel de industrii, în cel mai scurt timp posibil, și fără mari cheltuieli, /.../ ca să cedăm și astăzi anumitor sugestiuni cari vor /.../ să (se *n.n.*) bată moneta peste hotare? /.../ Țara trebuie înavuțită cu un astfel de așezământ pentru că o reclamă interese politice, economice și mercantile deopotrivă de mari."

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

- România Mare ar trebui să aibă posibilitatea de a-și fabrica singură moneda, atât pentru afirmarea suveranității naționale, cât și pentru a se pune la adăpost „de orice peripeții externe”.

- Manopera de batere a monedelor de 1 leu și 2 lei din 1924 a fost de 77.785.000 lei, sumă care, dacă am fi avut monetărie, ar fi reprezentat „în cea mai mare parte câștig /.../ căci bugetul unei monetării în plină funcțiune, nu trebuie să depășească 10.000.000 anual”.

- Suma necesară înființării monetăriei era de 45.000.000 lei. Chiar dacă monedele de 1 leu și 2 lei s-ar fi bătut în doi ani în loc de unul singur, „am pierdut ocazia de a fi amortizat monetăria noastră”, din chiar emisiunea de monedă a anului 1924.

- Reluând același calcul pentru emisiunea de monedă stipulată în legea stabilizării monetare, numai din baterea monedelor de 5 lei și 20 lei s-ar amortiza instalarea monetăriei.

- „Pentru baterea întregei sume prevăzută de lege, Statul va fi chemat să tragă din Monetăria Statului beneficii mai mari”.

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

- Un alt avantaj al monetăriei naționale ar fi fost acela că plata pentru fabricarea monedelor în țară s-ar fi făcut eșalonat, livrare cu livrare, în vreme ce baterea în străinătate necesita plata integrală, inclusiv pentru stocul de rezervă.

- Contra-argumentul „rapidei execuțiuni” a monedei în străinătate nu era valabil, pentru că monetăria țării ar fi putut să predea primele monede în termen de 4–6 luni de la demararea instalării ei.

- Activitatea monetăriei nu se va termina odată cu baterea monedelor cerute de stabilizarea monetară, pentru că vor urma alte comenzi de monedă, fie emisiuni noi, fie suplimentări de tiraj datorate uzării monedelor în circulație.

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

PROBLEMA INFIINTARII MONETARIEI NATIONALE

de

C.I.Băicoianu

Războiul mondial isbucnit in anul 1914 a avut o influenţă nefastă asupra politicei noastre monetare. O scurtă privire retrospectivă asupra evoluţiei circulaţiei monetare romaneşti dintre anii 1914-1929, o consider absolut necesară pentru a fixa momentele caracteristice din apropiatul şi sbuciumatul nostru trecut economic.

Comerţul exterior al României in anul 1914, se cifrează la 956.131.345 lei aur, din care exportul reprezintă 451.890.823 lei iar importul atinge 504.240.522 lei.

Rezultă din aceste cifre că balanţa comercială s'a soldat cu un deficit de 52.349.698 lei, explicat in primul rând de blocarea graniţelor noastre şi al doilea, de grija cu care conducătorii noştri se străduiau să păstreze in ţară materiile prime, in vederea intrării României intr'un eventual război.

Pentru satisfacerea nevoilor comerţului exterior şi interior, noi aveam la sfârşitul anului 1914 o circulaţiune monetară totală de 680.159.637,50 lei aur, din care moneta metalică deţinea 101.916.000 lei, iar biletele Băncii Naţionale reprezentau 578.243.647,50 lei. Tabloul care urmează ne infăţişează modul cum era repartizată moneta metalică pe categorii : 1)

488.280	piese diferite	aur	in val.totală de		10.785.000 lei
4.732.080	"	a 5 lei	argint"	" " "	23.660.400 "
10.678.355	"	" 2 "	"	" " "	21.356.710 "
25.207.400	"	" 1 leu	"	" " "	25.207.400 "
18.542.980	"	" 0.50	"	" " "	9.271.490 "
47.250.000	"	" 0,02	bronz	" " "	945.000 "
25.000.000	"	" 0,01	"	" " "	250.000 "
8.000.000	"	" 0,20	nikel	" " "	1.600.000 "
52.000.000	"	" 0,10	"	" " "	5.200.000 "
74.000.000	"	" 0,05	"	" " "	3.700.000 "
5.899.105	piese in val are de				101.916.000 lei

./.

1) Monetele de bronz de 0.01 şi 0,02 in valoare totală de 1.195.000 deşi se aflau in circulaţiune, ele nu se mai intâlneau aproape deloc, deoarece cu timpul o parte au dispărut uzându-se, iar altele au fost pierdute.

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

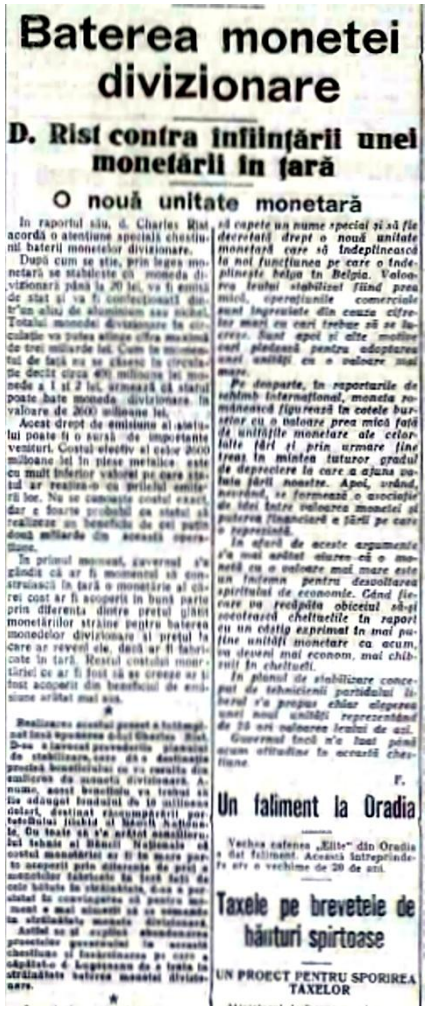

ANUL 42. — No. 13947 . . Joi 13 Iunie 1929 6 pagini

Adevĕrul

FONDATORI: AL. V. BELDIMAN 1888–1897, CONST. MILLE 1897–1929

ABONAMENTE: 750 lei pe un an, 380 lei pe 6 luni, 200 lei pe 3 luni | In străinătate dublu | LEI 3 | BIROURILE: București, Strada

Baterea monetei divizionare

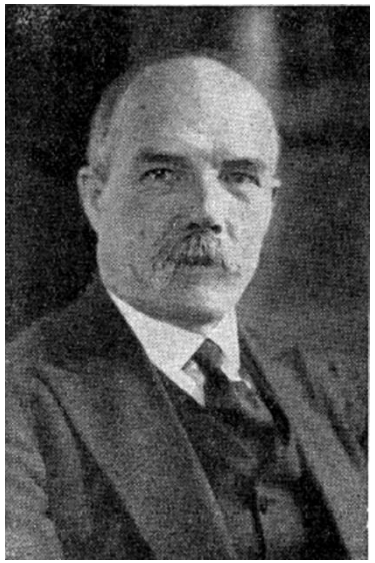
D. Rist contra înființării unei monetării în țară

O nouă unitate monetară

Un faliment la Oradia

Taxele pe brevetele de băuturi spirtoase

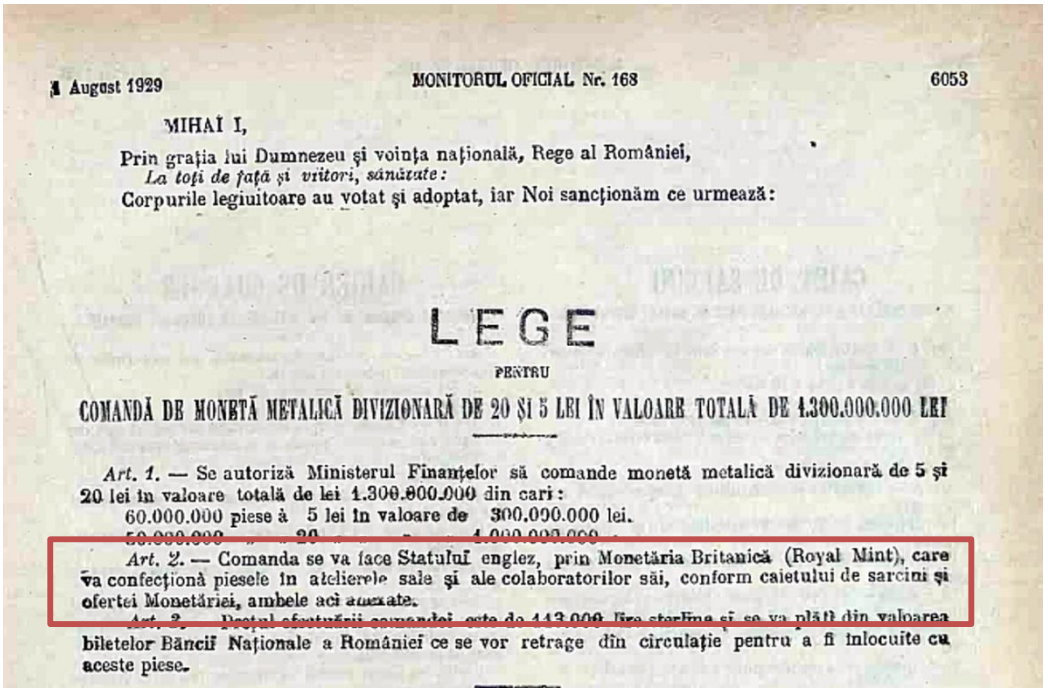
UN PROIECT PENTRU SPORIREA TAXELOR

Charles Rist
Viceguvernator al Băncii Naționale a Franței, consilier tehnic la BNR

Articol din cotidianul Adevărul din 13 iunie 1929 despre împotrivirea lui Charles Rist la înființarea Monetăriei naționale

„Dar nu numai prin scris, am fost susținătorii reînființării monetăriei naționale. Când s-a adus această problemă în discuția Consiliului Băncii Naționale, am luat cuvântul și am arătat marile avantaje care decurgeau pentru noi din această operațiune în cazul când moneta s-ar fi bătut în țară. Domnul Charles Rist, consilier tehnic pe lângă Institutul de emisiune, luând parte la această ședință, n-a fost de părerea mea, pentru motivul – cum se exprima d-sa – că finanțele noastre publice erau prea împovărate pentru a putea suporta crearea acestei instituțiuni. Pierzând din vedere faptul că monetăria s-ar fi putut ușor armoniza din câștigul realizat și uitând că pentru baterea monetei peste hotare, eram siliți să plătim cu aur sau devize, d-sa a fost împotriva propunerii mele și, uzând de toată influența pe care o avea pe lângă membrii guvernului de atunci, a ales cea mai bună soluțiunea de a canaliza baterea monetei noastre naționale spre Franța și Anglia.”

4 August 1929 MONITORUL OFICIAL Nr. 168 6053

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,
La toți de față și viitori, sănătate:
Corpurile legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

LEGE

PENTRU

COMANDĂ DE MONETĂ METALICĂ DIVIZIONARĂ DE 20 ȘI 5 LEI ÎN VALOARE TOTALĂ DE 1.300.000.000 LEI

Art. 1. — Se autorizează Ministerul Finanțelor să comande monetă metalică divizionară de 5 și 20 lei în valoare totală de lei 1.300.000.000 din cari:
60.000.000 piese à 5 lei în valoare de 300.000.000 lei.
50.000.000 » 20 » 1.000.000.000

Art. 2. — Comanda se va face Statului englez, prin Monetăria Britanică (Royal Mint), care va confecționă piesele în atelierele sale și ale colaboratorilor săi, conform caietului de sarcini și ofertei Monetăriei, ambele aci anexate.

Art. 3. — Prețul efectuării comandei este de 113.000 lire sterline și se va plăti din valoarea biletelor Băncii Naționale a României ce se vor retrage din circulație pentru a fi înlocuite cu aceste piese.

- Circulația monetară din perioada 1914–1920, a crescut de la o valoare de 680.159.637,50 lei, cât reprezenta aceasta la sfârșitul anului 1914, din care 101.916.000 lei erau în piese metalice, la 9.567.473.898,50 lei, la sfârșitul anului 1920, din care emisiunea monetară rămăsese tot la 101.916.000 lei.

- În 1921 și 1924, s-a comandat în străinătate monedă metalică de 25 bani și 50 bani, și respectiv 1 leu și 2 lei.

- La sfârșitul anului 1928, înainte de stabilizarea monetară, compoziția circulației monetare era de 21.211.480.555 lei în bancnote și 420.000.000 lei în monede.

- Moneta metalică în sumă de 101.916.000 lei care se afla înainte de război, a fost parțial retrasă, iar restul dispăruse din circulație.

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

- În 1934, monedele aflate în circulație erau:
    - 1 leu și 2 lei din 1924 confecționate din cupro-nichel,
    - monedele emise după stabilizarea monetară, respectiv: 5 lei, 10 lei și 20 lei bătute în 1930, din alamă și 100 lei bătută în 1932, din argint.
- Dezavantajele acestui sistem monetar:
    - piesele de 1 leu și 2 lei aveau valoare intrinsecă mai mare decât cele de 5 lei, 10 lei și 20 lei, pentru că nichelul care din componența primelor două era mai scump decât cuprul din componența aliajului monedelor din alamă.
    - valoarea nominală a monedelor nu era corelată cu dimensiunile lor. Piesele de 50 bani, 1 leu și 5 lei aveau același diametru (21 mm), iar piesa de 2 lei avea diametrul mai mare (25 mm) decât cele de 5 lei (21 mm) și 10 lei (23 mm).

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

Pentru a corecta aceste neajunsuri și a suplimenta cantitatea de monede din circulație:

- demonetizarea monedelor de 1 leu și 2 lei și înlocuirea lor cu altele din cupru, ceea ce ar fi rezolvat și problema discordanței dimensionale,

- înlocuirea cu monede din cupru a pieselor de 25 bani și 50 bani,

- emiterea unei monede de 50 lei, confecționate din nichelul rezultat de la demonetizarea pieselor de 1 leu și 2 lei,

- înlocuirea monedelor de 20 lei din alamă cu altele din nichel, utilizând același metal rezultat de la demonetizarea pieselor de 1 leu și 2 lei,

- demonetizarea monedelor din argint de 100 lei și înlocuirea cu alte monede de 100 lei

- emiterea unei monede de 200 lei tot din argint.

Pentru cele două piese din argint s-ar fi folosit și „argintul aflat în depozit la Banca Națională”.

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

Vom avea o monetărie națională

Inutilitatea unei noui instituțiuni

Câteva interesante opinii

ANUL 49—No. 15.661 8 pagini Sâmbătă 2 Februarie 1935

Adevĕrul

FONDATORI: AL. V. BELDIMAN CONST. MILLE 1858—1897 1897—1926

ABONAMENTE 50 lei pe 6 luni 100 lei pe 3 luni 750 lei pe un an | In străinătate dublu | 3 LEI | BIROURILE: București, Str.

1. Fabricarea în străinătate:

- cheltuielile cu transportul și asigurarea materiei prime ar fi foarte mari,

- plata manoperei ar trebui să se facă în aur sau devize.

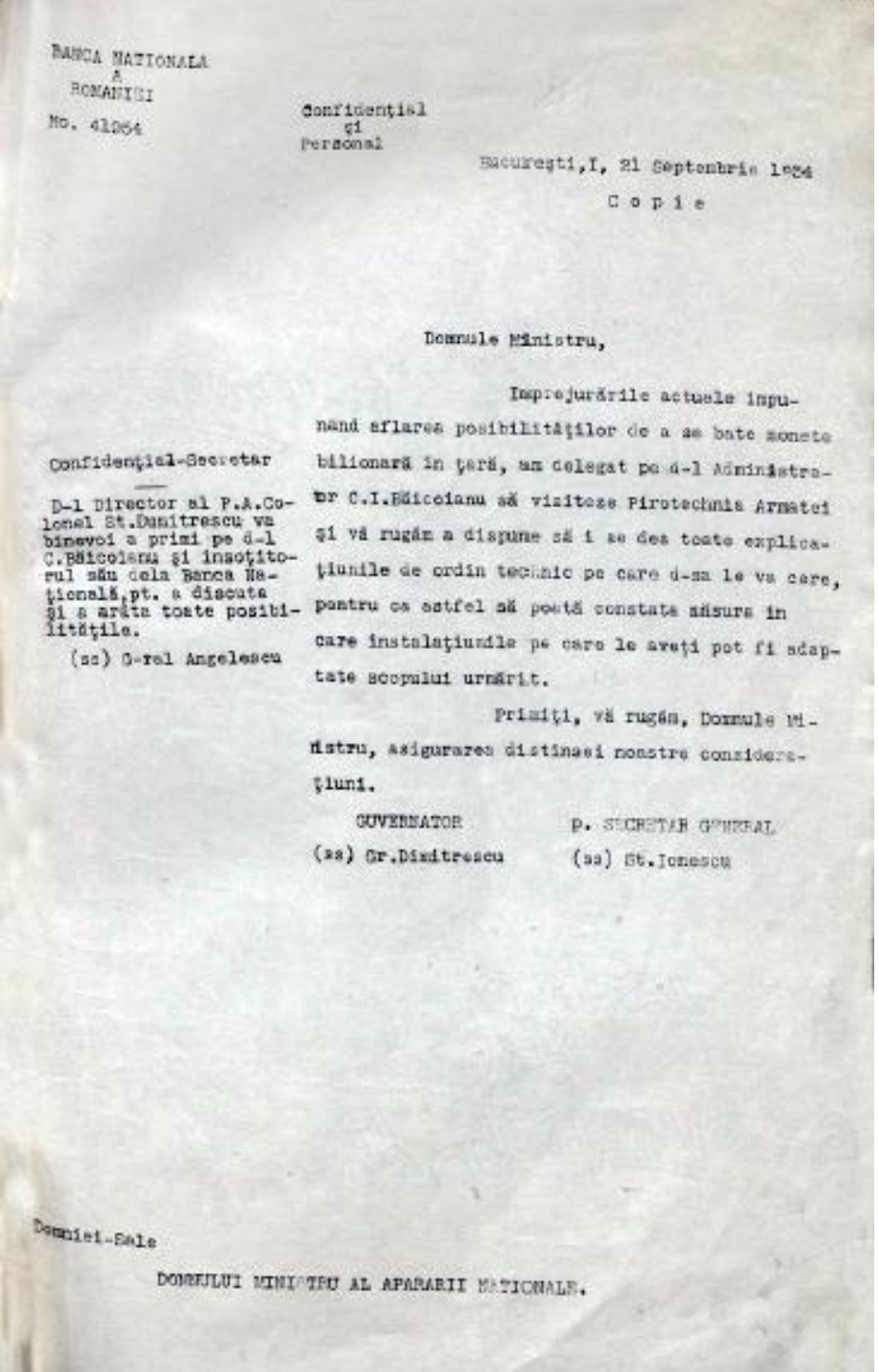
2. Fabricarea în țară: „vom evita neajunsurile amintite, am da de lucru muncitorilor români și în plus vom realiza noi beneficiul pe care l-ar avea străinii”.

- înființarea unei monetării, care ar costa 56.000.000 lei (față de 85.000.000 lei cât ar fi manopera pentru baterea în străinătate) și a cărei instalare s-ar finaliza în 6 luni, livrările de monedă fiind posibile din luna următoare,

- baterea monedelor la Pirotehnia Armatei, (propunere venită din partea presei

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

BANCA NATIONALA
A
ROMANIEI

No. 41064

Confidenţial
şi
Personal

Bucureşti,I, 21 Septembrie 1924

C o p i e

Domnule Ministru,

Împrejurările actuale impunând aflarea posibilităţilor de a se bate monete bilionară în ţară, am delegat pe d-l Administrator C.I.Băicoianu să viziteze Pirotechnia Armatei şi vă rugăm a dispune să i se dea toate explicaţiunile de ordin tecnic pe care d-sa le va cere, pentru ca astfel să poată constata măsura în care instalaţiunile pe care le aveţi pot fi adaptate scopului urmărit.

Primiţi, vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea distinsei noastre consideraţiuni.

GUVERNATOR
(ss) Gr.Dimitrescu

p. SECRETAR GENERAL
(ss) St.Ionescu

Confidenţial-Secretar

D-l Director al P.A.Colonel St.Dumitrescu va binevoi a primi pe d-l C.Băicoianu şi însoţitorul său dela Banca Naţională,pt. a discuta şi a arăta toate posibilităţile.

(ss) C-rel Angelescu

Domniei-Sale

DOMNULUI MINISTRU AL APARARII NATIONALE.

- Fabricarea la pirotehnia armatei ar fi redus costurile la între șase și opt milioane de lei.
- Armata punea la dispoziție clădirea industrială și presele pentru fabricarea rondelelor și baterea propriu zisă.
- Topirea metalului s-ar fi făcut la Brașov, Oradea sau Baia Mare, mărind cheltuielile și întârziind livrările.
- O parte dintre trebuiau achiziționate.
- Instalarea cuptorului pentru recoacerea rondelelor putea să dureze până la șase luni.
- Utilajele ar fi aparținut Armatei, nu Monetăriei.

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

„Cred că a venit timpul să ne facem mai bine socotelile decât în trecut, când pentru comenzile monetare efectuate în străinătate de la 1923 și până astăzi a trebuit să plătim formidabila sumă de 596.965.412 lei, cu care am fi putut acoperi costul monetăriei, cheltuielile de regie și ne-ar mai fi rămas și un însemnat beneficiu.”

Constantin I. Băicoianu
Director și administrator BNR

LEGE

pentru reglementarea emisiunilor de monetă metalice

DIN 23 FEBRUARIE 1935 [1])

1. Ministerul de Finanţe este autorizat a bate şi a pune în circulaţie monete divizionare de valoarea nominală, dimensiunile, greutatea, titlul şi caracteristicile tehnice prevăzute în tabloul următor:

Nr. PIESELOR	FELUL	Diametrul în mm	Greutatea în grame	ALIAJUL	VALOAREA nominală Lei
20.000.000	0.25 lei	19	2.5	100% cupru	5.000.000
30.000.000	0.50 „	21	4.—		15.000.000
50.000.000	1.— „	20	3.5	79% cupru	50.000.000
75.000.000	2.— „	23	5.—	20% zinc	150.000.000
40.000.000	5.— „	26	7.4	1% nichel	200.000.000
40.000.000	10.— „	25	6.8	75% cupru	400.000.000
30.000.000	20.— „	27	8.—	25% nichel	600.000.000
12.000.000	50.— „	22	4.5	75% argint 25% cupru	600.000.000
18.000.000	100.— „	24	6.5	83% argint	1.800.000.000
5.000.000	200.— „	29	13.5	17% cupru (cu şanţ pe margine)	1.000.000.000
320.000.000					4.820.000.000

[1]) Această Lege s'a votat de Adunarea deputaţilor şi Senat în şedinţele dela 12 şi 16 Februarie 1935; s'a promulgat cu Decret regal Nr. 391/935 şi publicat în *Monitorul Oficial* p. I, Nr. 46 din 23 Februarie 1935. A se vedea şi Legea pentru înfiinţarea sistemului monetar şi fabricarea monetelor naţionale, din 22 Aprilie 1867, la pag. 137, vol. II, (ediţia 1907), cu modif.

2. Valoarea nominală totală a monetelor divizionare ce se pot pune în circulaţie este de lei 4.820.000.000.

3. Monetele metalice aflate în circulaţie la punerea în aplicare a prezentei legi, se vor retrage şi înlocui, cu cele specificate la art. 1 de mai sus, pe măsura baterii acestora.

4. Orice dispoziţiuni, de orice natură, contrare prezentei legi, sunt şi rămân abrogate.

LEGE

pentru înfiinţarea Monetăriei Naţionale

DIN 23 FEBRUARIE 1935 [1])

1. Se înfiinţează pe lângă Ministerul Finanţelor, Administraţia Comercială numită „Monetăria Naţională".

2. Monetăria Naţională va avea ca pricipal scop baterea monetelor metalice ale Statului Român.

In afară de această operaţiune, Monetăria Naţională va putea face şi următoarele operaţiuni comerciale:

1. Executarea comenzilor de batere de monete metalice pentru alte State.

2. Executarea de medalii, plachete insigne metalice etc., naţionale sau străine.

3. Executarea de decoraţiuni naţionale şi străine.

4. Executarea oricăror lucrări de gravare în metale, precum şi orice alte lucrări posibile în cadrul organizaţiei sale tehnice.

3. Monetăria Naţională se va organiza şi va funcţiona pe baza prevederilor legii privitoare la regiile autonome, publicată în Monitorul Oficial Nr. 102 din 4 Mai 1934 [1]).

4. Se autorizâ Ministerul Finanţelor să facă cheltuielile şi investiţiunile de orice natură, necesare organizării şi funcţionării Monetăriei Naţionale, pe baza unei încuviinţări a Consiliului de Miniştri, acordată printr'un jurnal dat în acest scop.

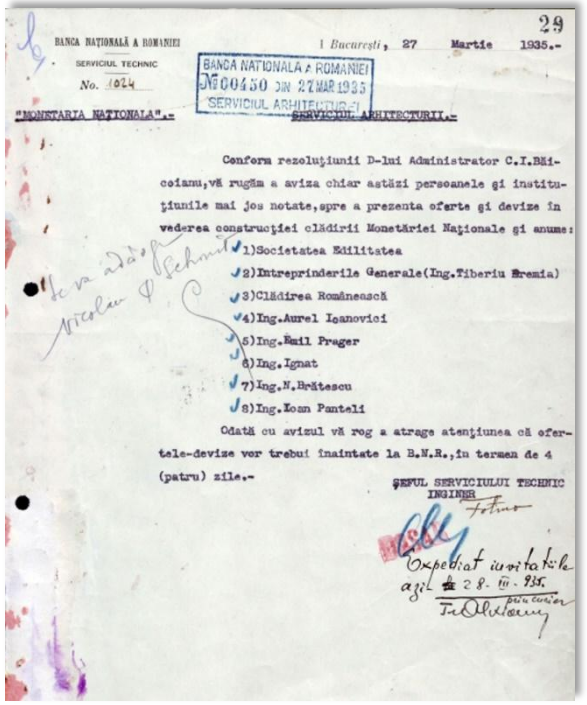
[1]) Această Lege s'a votat de Adunarea deputaţilor şi Senat în şedinţele dela 12 şi 16 Februarie 1935; s'a promulgat cu Decret regal Nr. 392/935 şi publicat în *Monitorul Oficial* p. I, Nr. 46 din 23 Februarie 1935. A se vedea şi Legea pentru înfiinţarea sistemului monetar şi fabricarea monetelor naţionale, din 22 Aprilie 1867, la pag. 137, vol. II, (ediţia 1907), cu modif.

prin derogare dela dispoziţiunile legii contabilităţii publice.

5. Un regulament special de aplicare al acestei legi va determina organizarea şi funcţionarea tehnică şi comercială a acestei administraţiuni comerciale.

6. Orice dispoziţiuni contrare prezentei legi sunt şi rămân abrogate.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
SERVICIUL TEHNIC
No. 1024

29

București, 27 Martie 1935.-

BANCA NATIONALA A ROMANIEI
No 00450 DIN 27 MAR 1935
SERVICIUL ARHITECTURII

"MONETARIA NATIONALA".-

SERVICIUL ARHITECTURII.-

Conform rezoluțiunii D-lui Administrator C.I.Băicoianu,vă rugăm a aviza chiar astăzi persoanele și instituțiunile mai jos notate,spre a prezenta oferte și devize în vederea construcției clădirii Monetăriei Naționale și anume:

1)Societatea Edilitatea
2)Intreprinderile Generale(Ing.Tiberiu Hremia)
3)Clădirea Românească
4)Ing.Aurel Ioanovici
5)Ing.Emil Prager
6)Ing.Ignat
7)Ing.N.Brătescu
8)Ing.Ioan Panteli

Odată cu avizul vă rog a atrage atențiunea că ofertele-devize vor trebui înaintate la B.N.R.,în terman de 4 (patru) zile.-

ȘEFUL SERVICIULUI TECHNIC
INGINER
Fotino

Expediat invitațiile azi la 28. III. 935.

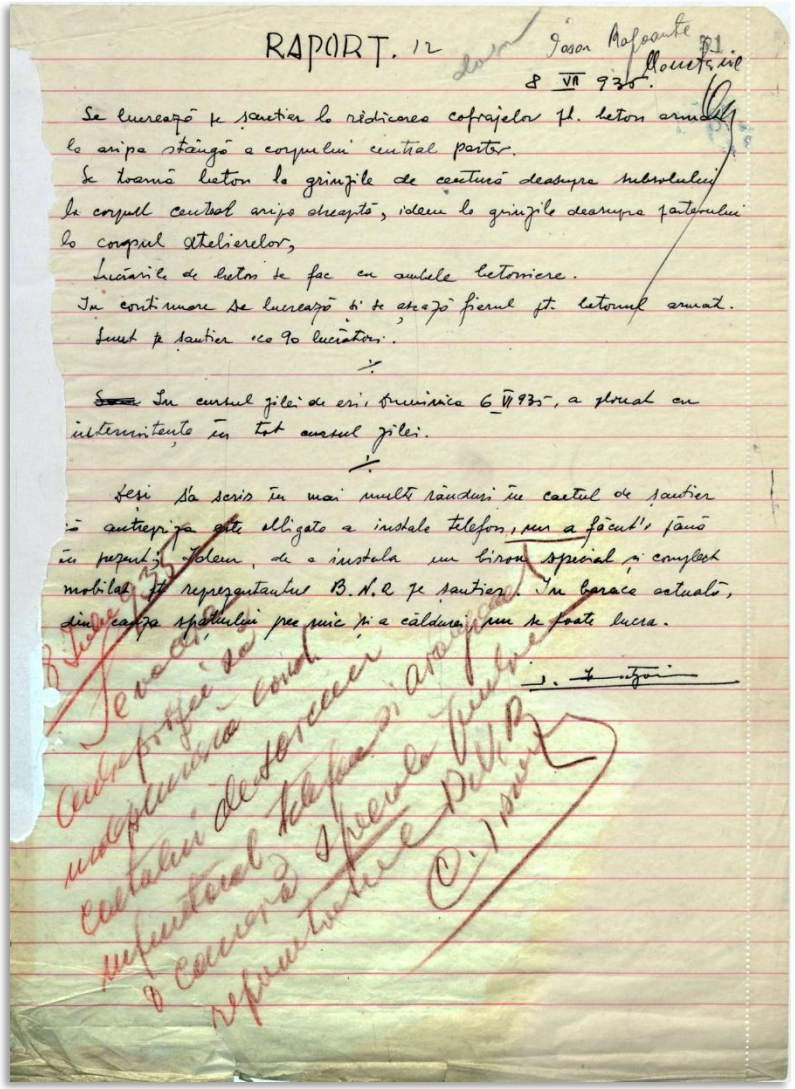
Adresă a Serviciului tehnic către Serviciul arhitecturii semnată de ing. Scarlat Fotino

Proiectul de arhitectură pentru clădirea Monetăriei Naționale, întocmit de arhitectul Radu Dudescu (în medalion)

Terenul pe care s-a construit monetăria, după defrișare și săparea parțială a fundațiilor (16 mai 1935)

RAPORT. 12

Josar Mofoante 91 Monetăria

8 VII 935.

Se lucrează pe șantier la rădicarea cofrajelor pt. beton armat la aripa stângă a corpului central parter.

Se toarnă beton la grinzile de centură deasupra subsolului la corpul central aripa stângă, idem la grinzile deasupra parterului la corpul atelierelor,

Lucrările de beton se fac cu mulele betoniere.

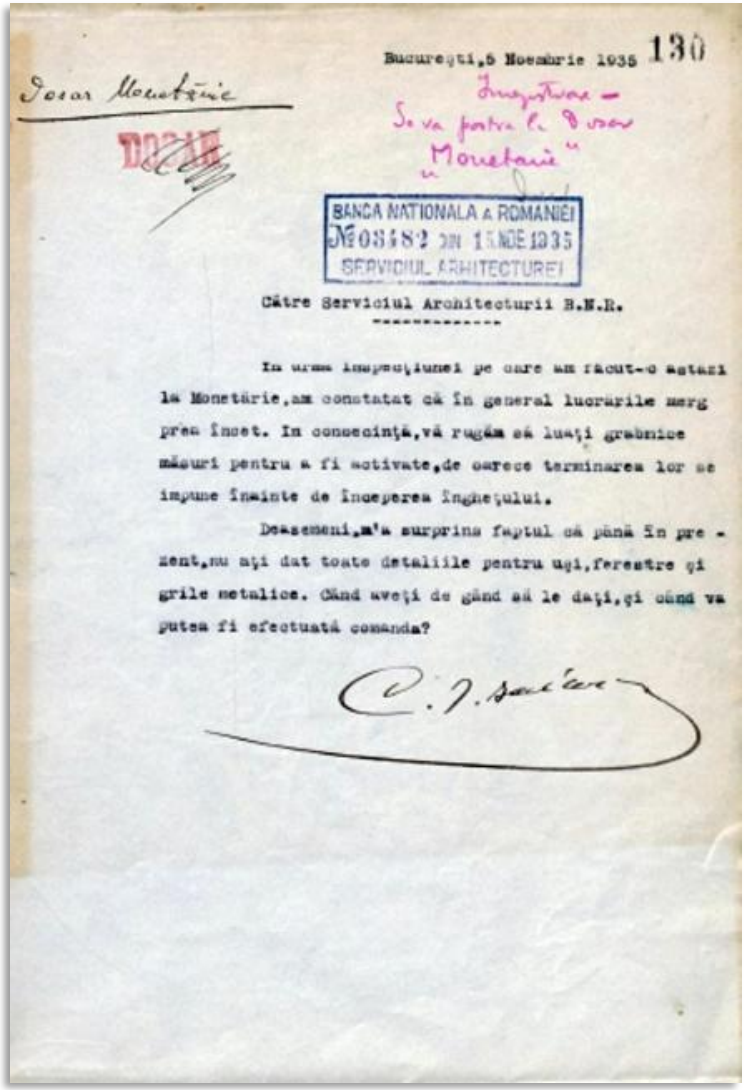
In continuare se lucrează la etajul doi pentru pt. betonul armat.

Sunt pe șantier 120 90 lucrători.

In cursul zilei de ieri furnizorul 6_VII 935, a plecat cu intermitențe în tot cursul zilei.

Deși s'a scris în mai multe rânduri în caetul de șantier întreprinzătorul este obligat a instala telefon, pentru a face față în repede în toleu, de a instala un birou special și complet mobilat pt. reprezentanții B.N.R. pe șantier. In baraca actuală, din cauza spațiului prea mic și a căldurei prea mare nu se poate lucra.

Pagină din caietul de șantier cu rezoluția lui C. I. Băicoianu

Josar Monetărie

DOSAR

Bucureşti,5 Noembrie 1935 130

Inginerul — Se va pastra la Dosar "Monetăria"

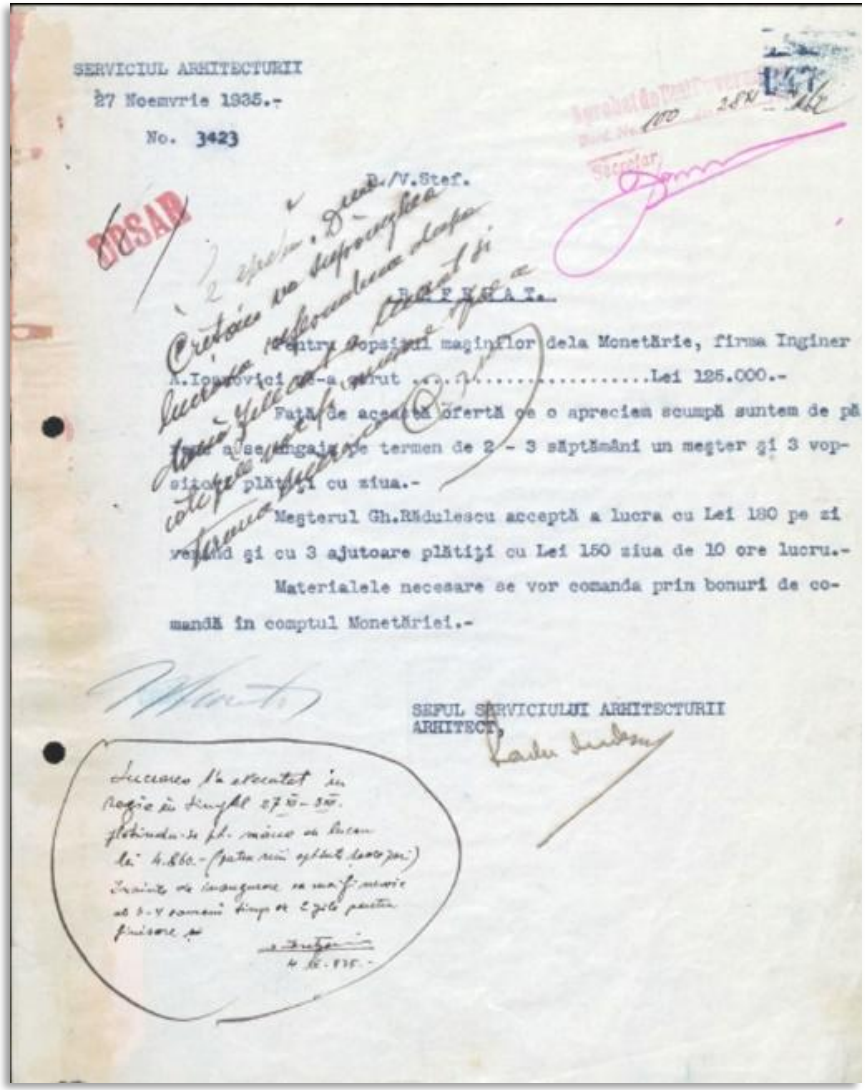
BANCA NATIONALA A ROMANIEI
No 03482 DIN 15 NOE 1935
SERVICIUL ARHITECTUREI

Către Serviciul Architecturii B.N.R.

In urma inspecțiunei pe care am făcut-o astăzi la Monetărie,am constatat că în general lucrările merg prea încet. In consecință,vă rugăm să luați grabnice măsuri pentru a fi activate,de oarece terminarea lor se impune înainte de începerea înghețului.

Deasemeni,m'a surprins faptul că până în prezent,nu ați dat toate detaliile pentru uși,ferestre și grile metalice. Când aveți de gând să le dați,și când va putea fi efectuată comanda?

Adresă a lui C. I. Băicoianu către Serviciul Arhitecturii

SERVICIUL ARHITECTURII
27 Noemvrie 1935.-
No. 3423

DOSAR

D.V.Stef.

Pentru copsirea maginilor dela Monetărie, firma Inginer A.Iovovici ne-a făcut .....Lei 125.000.-

Fața de această ofertă pe o apreciem scumpă suntem de părere a se angaja pe termen de 2 - 3 săptămâni un meșter și 3 vopsitori plătiți cu ziua.-

Meșterul Gh.Rădulescu acceptă a lucra cu Lei 180 pe zi vopsind și cu 3 ajutoare plătiți cu Lei 150 ziua de 10 ore lucru.-

Materialele necesare se vor comanda prin bonuri de comandă în comptul Monetăriei.-

SEFUL SERVICIULUI ARHITECTURII
ARHITECT,

Rezoluție a lui C. I. Băicoianu pe un referat al lui Radu Dudescu, șeful Serviciului Arhitecturii

înființarea Monetăriei Naționale reflectată în presa vremii: „Adevărul” din 21 decembrie 1935 și „Ilustrațiunea Română” din 12 februarie 1936

Inaugurarea monetăriei Statului

Cuvântarea d-lui ministru Victor Antonescu

ANUL 49—No. 15.930 8 pagini Sâmbătă 21 Decembrie 1935

Adevĕrul

FONDATORI: AL. V. BELDIMAN, CONST. MILLE

ABONAMENTE | 200 lei pe 3 luni, 380 lei pe 6 luni, 750 lei pe un an | În străinătate dublu | 3 LEI | BIROURILE: București,

ILUSTRATIUNEA ROMÂNĂ

MONETARIA NAȚIONALĂ

RAMPA

Importanța monetăriei naționale

Material și muncă românească. Temeiurile unei monetarii naționale. Organizarea. Funcționarea. Continuarea vechilor „bănării" ale țării

Bateria monedelor în cuprinsul granițelor actuale ale României întregite, au este de dată recentă, îndepărtată strămoși Duci și, au trenat singuri monetele, iar Domnitorii celor două Principate, după o întrerupere mai mare de un mileniu, au legat firul rupt al tradiției, luând în mânărilile și havaghiile lor de Sucevița și Târgoviște, banii de argint tre. bunicești vistieriilor. Operațiunea aceasta care constituia nu numai un important izvor de venituri ci și un mijloc practic de afirmare a suveranității naționale, a dăinuit până la sfârșitul celui de al XVI-lea veac, când uzanțele contopitoare au contestat și au interzis domnitorilor pământeni să mai bată moneții proprii.

Moneta națională fiind astfel eliminată din circulație, pieței celor două Principate au fost invadate de monetele străine, avariate în calitate și cantitate. Situația aceasta profund dăunătoare intereselor economice românești, a durat până în 1867, când s'a votat sub marele Rege Carol I și din îndemnul lui Ion Brătianu, prima lege monetară, căreia La urmat după 7 ani înființarea Monetăriei Statului.

Prin crearea acestei instituțiuni organizată după cele mai înaintate descoperiri tehnice ale vremei, se relua o activitate întreruptă și se afirma cu putere suveranitatea națională asupra teritoriului cuprins între hotarele Statului modern român, închegat în 1859. Nu este potrivit locul să ne ocupăm de activitatea fostei Monetării, care pentru mijlocesse de înțeles, a încetat la sfârșitul veacului trecut. Trebue să arătăm însă, că o actuală necesitate nu este o întâmplare întâmplătoare în viața poporului român, ci o creațiune națională ale cărei rădăcini se adâncesc în trecutul nostru zbuciumat.

Problema reînființării Monetăriei Naționale s'a pus în discuțiune imediat după războiul mondial. Reîntregirea etnică a României în granițele lor istorice pe de o parte și sporirea circulațiunei în urma inflației pe de altă parte, reclamau din ce în ce mai multe semne monetare care să îndestulece nevoile pieței.

Anumite numai, că la începutul anului 1929, cu prilejul stabilizării monetei, chestiunea a fost relansată. Era poate atunci cel mai potrivit moment economic, pentru chemarea la viață a Monetăriei Naționale. Interese bănățiere, străine de nevoile economiei noastre comerciale, au împiedecat însă o la 1929, ca și la 1925, înființarea Monetăriei.

Abia cu 6 ani mai târziu, în 1935, ministrul de finanțe de pe atunci d. Victor Slăvescu, a fixat pe deplin termenii problemei și a făcut primul pas la acestă direcțiune, purtând la punct amănuntele de ordin tehnic și elaborând proiectele de legi necesare. Opera de atunci temeinic închegată de d. Victor Slăvescu, a fost desăvârșită, cu o îndelungă îngrijire de d. Victor Antonescu, actualul ministru de finanțe.

Trebue deasemeni să amintim, rolul important pe care l-a avut la înființarea Monetăriei Naționale, d. C. I. Băicoianu, administrator la Banca Națională, care încă din 1929, continuând gândul marelui Vintilă Brătianu, a scris printre alte lucrări și un cunoscut studiu asupra necesității creării Monetăriei Naționale (Problema Monetăriei Statului, București 1929).

TEMEIURILE UNEI MONETARII NAȚIONALE

In susținerea proiectului, s'a prezentat următoarea expunere de motive:

Emisiunile de monetă metalică actualmente în circulație, au suferit și suprimirea fiului lor normală.

Astfel constatăm în aceste emisiuni următoarele vicii ce anoma. le pe care le menționăm în ordinea lor cronologică:

1. Monedele de 1 și 2 lei sunt tăiate din aliajul de ni[chel] tar cele de 5, 10 și 20 lei sunt din aliajul de nichel fiind de trei ori mai scump de cât cel de cupru.

2. Monedele de 0,50 lei și cea de 1 leu au o greutate de 2[1] grame, fiind în raport cu celelalte monede de argint de 50 lei în sus, prea mici, ceeace face ușoară substituirea lor cu falsuri.

3. Toate monedele, în circulație, prezintă volum și greutate prea mare față de valoarea lor nominală, ceeace împiedecă o mai bună întrebuințare a lor.

4. Monedele de 100 lei de argint, bătute la două monetării (în Franța și Anglia), deși autentice au aceeași desebire, ceeace face ca publicul să nu aibă încredere în ele, întrucât în acest lucru falsificarea lor.

5. Avându-se monede de 100 lei fiind făcute din aliaj quaternar de argint 50 la sută, prin aceasta alterează calitatea și sporește încrederea publicului.

6. Nu avem monede de volum și greutate mică pentru valori nominale mai însemnate.

7. Din unele monede metalice avem un număr prea mare de piese, depășind capacitatea de absorbire a pieței.

Pornind dela aceste constatări am propus, printr'un anumit proiect de lege ce va fi supus deliberațiilor de, un întreg program de reglementare a acestuiu emisiunii de monedă divizionară, pentru a se putea ca din acest punct de vedere, armonie și corespundător necesităților de schimb monetar ale pieții.

Urmărindu-se calculele acestor efecturi la emisiunea ce vom propune, față de calculul instalării și organizării în țară a unei Monetării Naționale, se constată că baterea, transportul materialului prim și monedelor bătute, asigurarea, manipularile, etc., în străinătate, costă aproximativ de 4 ori mai mult decât ordinarile necesare înființării Monetăriei Naționale.

In afară de acest avantaj financiar mai avem următoarele:

a) Nu vom mai întrebuința dirijarea pentru a face plata cheltuielilor în străinătate;

b) Vom da de lucru muncitorilor români;

c) Vom evita întârzierile în expediarea comenzilor, așa cum s'a întâmplat pentru ultimul împrumut cu toate cele ce le-am făcut până în prezent în străinătate;

d) Vom putea utiliza Monetăria pentru orice alte lucrări privind în legătură cu metalele prețioase ale statului.

e) Vom avea la dispoziție, din timp în timp, fără mare cheltuială, metalul necesar spre a fi bătut, dacă s'ar dovedi necesar.

De asemenea mai trebue să menționăm și faptul că suntem aproape singurii țări din Europa fără monetărie proprie, silită a bate monedele în alte țări.

Pe lângă argumentele d. mai sus care precumpănesc în favoarea înființării Monetăriei Naționale, dăm și următoarele cifre, impresionante, care arată cât de actuală baterea monedei la noastre, făcând în adevăr:

1. Monezile de 1 și 2 lei emise până în 1936 = 92.440.164 lei.
2. Monezile de 10 și 20 lei (1 [illegible] transă) 76.729.500 lei.
3. Monezile de 100 lei 201.657.552 lei.

Total 370.950.412 lei.

Pe temeiul acestor considerațiuni hotărâtoare propunem, prin acest proiect de lege, înființarea Monetăriei Naționale.

Această [illegible] se va înființa pe lângă Ministerul Finanțelor, ținând administrațiile comerciale, va putea în afară de baterea monedei naționale, să execute comenzi pentru alte [illegible] de gravare în metale, precum și orice alte lucrări în cadrul organizațiunii sale tehnice.

ORGANIZAREA

Actualele monede divizionare ce mânează au fost bătute în străinătate vechea Monetărie a Statului fiind desființată de aproape 40 de ani.

Necesități financiare și mai ales de ordin tehnic ne silesc să adoptăm un sistem monetar adecvat acestor necesități. Pentru realizarea în cât mai scurt timp a dispozițiunilor legii din 25 Februarie 1935, Ministerul Finanțelor a convenit cu Banca Națională ca toate studiile precum și cheltuielile de mașini și instalațiuni, precum și cheltuielile aferente, să fie făcute de Banca Națională, rambursarea cheltuielilor suportate urmând a se face din creditele privilegiate monede.

Comanda mașinilor, construcția localului și punerea în funcțiune a tuturor instalațiilor au fost terminate la sfârșitul lunei Noembrie 1936. In luna Decembrie s'au făcut încercări de baterea de 50 lei din nickel pur.

Pentru restul monetelor de 20 lei, 10 lei, 5 lei, 2 lei, 1 leu, 0,50 lei și 0,25 lei, s'a modificat greutatea, titlul și aliajul, în așa mod, ca emisiunea legală să nu fie depășită și să fie ușurată transformarea să rezulte un sistem monetar comun și practic.

Astfel, din actualul aliaj galben cuprins în piesele de 5, 10 și 20 lei se vor baite noile monede de 1, 2 și 5 lei, iar din actualul alb cuprins în monedele de 1 și 2 lei se vor bate noile monede de 10 și 20 lei.

EXECUTAREA BUGETULUI 1935—36

Monetăria Națională constituie venitur[illegible] din diferența care este între sporul emisiunii monetare și suma pe care o face Statul venit la bugetul general. In exercițiul 1935—36, fața de suma de 800 milioane lei inscrisă în Monetăria Statului va venit special. Monetăria Națională a varsat în contul anticipării exercițiului 1936—37 lei 55.917.560.

PREVEDERI BUGETARE PE 1936—37

Potrivit dispozițiunilor Ministerului Finanțelor și ale art. 26 al legii din 20 Decembrie 1935 privind organizarea Monetăriei Naționale, s'au întocmit bugetele pe lunile Ianuarie—Martie 1936 și pe exercițiul 1936—37. Totalul acestor bugete se ridică la cifra de 149.643.596 lei, repartizat astfel:

In bugetul pe lunile Ianuarie—Martie 1936 lei 93.727.889.

In proiectul de buget pe exercițiul 1936—37 lei 55.917.560.

Material și muncă românească

Monetăria Națională și-a început activitatea cu baterea noilor monezi de 250 lei.

La această monedă s'au utilizat materiale din țară — cu excepția cherului electrolitic și mâna de lucru românească.

Argintul utilizat provine din minele din țară iar tehnicienii și lucrătorii sunt toți români, afară de un specialist german, angajat cu contract pentru montarea și punerea în funcțiune a mașinilor și formarea personalului.

Matcheta după care s'a executat gravura monetei de 250 lei este tot opera unui român și anume sculptorul Jalea.

Baterea noilor monete a dat naștere la multe probleme de ordin tehnic, care au fost rezolvate la timp și cu succes de tehnicienii români, deși lucrau pentru prima oară în acest domeniu.

O chestiune care nu poate fi neglijată între monetărie este aceea a controlului fabricației. Acest control se face prin vărării și numărări la orice trecere de materiale sau monete dintr'o fază într'o altă, a fabricației și prin confruntări ale soldurilor reale cu contabilitatea Monetăriei și serviciul de control.

D. Victor Antonescu
Ministrul de Finanțe

D. V. Bădulescu
Subsecretar de Stat la Finanțe

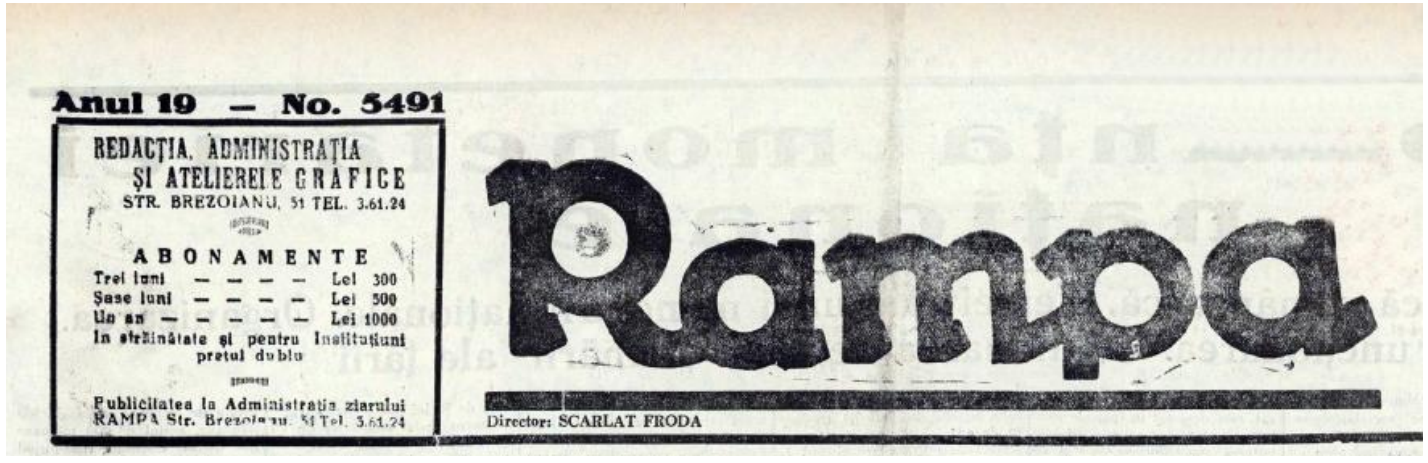
FUNCȚIONAREA

Monetăria Națională s'a [illegible] pus în lucrare la luna Ianuarie 1936 [illegible] în planul de transformare a [illegible] monetar.

Principiile și mijloacele pe [illegible] va urma s'a făcut [illegible] de reglementare a [illegible] monetării sunt următoarele:

Prin legea din 25 Februarie 1936 și 20 Decembrie 1935 se modifică emisiunea de monetă metalică, mărindu-se totalul cuprinsă cu un miliard lei, spor rezultat din baterea monedelor de 250 lei, modificându-se și pentru aceasta numărul pieselor și caracteristicile lor. Prin această lege s'au înființat încă două prese noi pentru 850 milioane lei.

Trebue deasemeni să amintim, rolul important pe care l-a avut la înființarea Monetăriei Naționale, d. C. I. Băicoianu, administrator la Banca Națională, care încă din 1929, continuând gândul marelui Vintilă Brătianu, a scris printre alte lucrări și un cunoscut studiu asupra necesității creării Monetăriei Naționale (Problema Monetăriei Statului, București 1929)

Anul 19 — No. 5491

REDACȚIA, ADMINISTRAȚIA ȘI ATELIERELE GRAFICE
STR. BREZOIANU, 51 TEL. 3.61.24

ABONAMENTE
Trei luni — — — — Lei 300
Șase luni — — — — Lei 500
Un an — — — — Lei 1000
In străinătate și pentru instituțiuni prețul dublu

Publicitatea la Administrația ziarului RAMPA Str. Brezoianu, 51 Tel. 3.61.24

Rampa

Director: SCARLAT FRODA

înființarea Monetăriei Naționale reflectată în presa vremii: ziarul („Rampa" din 6 mai 1936) și sublinierea rolului lui Constantin Băicoianu

LEGE

pentru modificarea art. 1 din legea pentru reglementarea emisiunilor de monetă metalică

DIN 20 DECEMVRIE 1935 [1])

Art. unic. — Articolul 1 din legea pentru reglementarea emisiunilor de monedă metalică din 23 Februarie 1935 se modifică după cum urmează:

„Ministerul Finanţelor este autorizat a bate şi a pune în circulaţie monede divizionare de valoarea nominală, dimensiunile, greutatea, titlul şi caracteristicele tehnice prevăzute în tabloul următor":

---

[1]) Această Lege s'a votat de Adunarea Deputaţilor şi Senat în şedinţele dela 14 şi 17 Decemvrie 1935; s'a promulgat prin Decret regal Nr. 2.904 din 1935 şi publicat în *Monitorul Oficial*, p. I, Nr. 293 din 20 Decemvrie 1935. Ea modifică art. 1 din Legea p. reglementarea emisiunilor de monedă metalică, din 23 Februarie 1935, pag. 123, în acest vol., schimbând aliajul şi valoarea monedelor.

NUMĂRUL pieselor	Felul	Diametrul în mm	Greutatea în grame	ALIAJUL	VALOAREA nominală Lei
20.000.000	0,25	17	2	95% cupru 4% staniu	5.000.000
30.000.000	0,50	19	3,33	1% zinc	15.000.000
50.000.000	1	20	3	79% cupru	50.000.000
75.000.000	2	22	4,5	20% staniu	150.000.000
40.000.000	5	25	6,5	1% nichel	200.000.000
40.000.000	10	21	3,5	75% cupru	400.000.000
30.000.000	20	23	5	25% nichel	600.000.000
12.000.000	50	27	8	100% nichel	600.000.000
16.750.000	100	24	6	75% argint	1.675.000.000
4.500.000	250	29	13,5	25% cupru	1.125.000.000
318.250.000					4.820.000.000

Prima monedă bătută la Monetăria Națională

CÂTEVA CUVINTE DESPRE MONETĂRIA NOASTRĂ NAȚIONALĂ *

Monetăria noastră națională a renăscut în anul 1935. După patru ani dela reînființare, săvârșim astăzi, prin punerea de piatră și hrisov, mărirea acestui așezământ, chemat să slujească interesele nevoilor noastre financiare și sociale.

Moneta, pe lângă funcțiunea ei economică de măsurătoare a valorilor, a fost privită, încă din timpurile cele mai depărtate, și ca un instrument de afirmare a independenței politice; iar mai târziu, în epoca de formațiune a Statelor Naționale, ca un mijloc de întărire a suveranității ei.

Efigia Domnească, gravată pe monetă, reprezintă ideea legalismului chemată să susțină valoarea comercială a bucății de metal ce este menită să înlesnească circulația bunurilor.

Lăsând la o parte trecutul Monetăriei noastre naționale și evoluția baterii monetei în istoria trecutului nostru, asupra cărora se pot găsi ample desvoltări în lucrările noastre anterioare[1]), vom relua aci această chestiune pornind dela războiul mondial din 1914—1918, care aduce și la noi, cași pretutindeni, o fundamentală modificare de poziție monetară[2]). Intr'adevăr, războiul din 1914—1918 a fost urmat de o stare de criză generală. Probleme grave de politică fiscală s'au ridicat, la noi și aiurea.

---

*) Cuvântare ținută cu prilejul punerii pietrei fundamentale a unui corp anex al Monetăriei Naționale, în ziua de 28 Octombrie 1939 și publicată în *Economia Națională* Nr. 10—11 din 1939.

1) Vezi *C. I. Băicoianu:* „Istoria politicei noastre monetare și a Băncii Naționale", București, 1932; „Contribuțiuni la înființarea Monetăriei Naționale", București, 1936; „Problema Monetăriei Naționale", București, același an.

2) Dăm ca totuși o rememorare a trecutului aproiat, următoarele date asupra monetelor bătute de România și date circulației în perioada 1867—1885 :

Anul	Felul și valoarea monetelor			Unde s'au bătut
	Monete de bronz			
	Valoarea monetelor de:			
	1 ban	2 bani	5-10 bani	
1867	50.000	200.000	1.250.000	Birmingham
	Monete de argint			
	Valoarea monetelor de:			
	0,50 lei	1 leu	2 lei	
1867	2.500.000	—	—	Birmingham
1870	—	—	400.000	Bruxelles
1872-74		3.463.490	10.680.000	Bruxelles
	Monete de aur de 20 lei			
1868		2.000		Germania
1870		100.000		Bruxelles
1872-73		12.356.540		Bruxelles
1881		2.300.000		Viena

In 1879 înființându-se monetăria națională, s'au bătut în țară, dela această dată și până în 1885 monete de aur de 20 lei în valoare de 7.725.000 lei, monete de argint de 5 lei, 1 leu și 0,50 bani în valoare de 49.700.000 lei și monete de bronz de 5 bani și 2 bani în valoare de 1.345.000 lei, în total deci 58.770.000 lei.

- activitatea instituției din primul an de activitate, când monetăria a terminat până în luna august 1936 prima comandă de monede de 250 lei din argint,

- greutățile începutului: lipsa de experiență tehnică și de personal specializat, utilajul incomplet și clădirea neîncăpătoare.

- dezvoltarea producției diverse ca urmare a Decretului 1937 din 9 noiembrie 1937, prin care s-au acordat monetăriei drepturile exclusive:

- aprovizionarea pieței interne cu argint

- fabricarea de sigilii și ștampile pentru toate autoritățile statului

- dreptul de a fabrica pentru autorități și particulari medalii, plachete, insigne etc.

- Producția industrială este necesară pentru ca Monetăria să trăiască din venituri proprii, în perioadele când baterea de monedă este redusă

„Realizările Monetăriei Naționale au arătat tuturor că neîncrederea unora în capacitățile tehnice românești a fost tot atât de nefondată ca și argumentele celor neinteresați la deplina noastră independență națională, în acest domeniu de politică monetară și financiară.

Asprimea vremurilor de astăzi, rezultată din deslănțuirea noului răsboiu internațional, dificultățile schimbului și traficului mondial de mărfuri și valori, au confirmat în întregime dreptatea celor care au militat pentru înființarea unei monetării proprii, care să satisfacă în orice condiții internaționale cerințele noastre economice-monetare.”

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Vă mulțumesc pentru atenție!